

תוכן עניינים מפורט

המשפט המינהלי – עילות ההתערבות

1		מבוא
5	סמכות	פרק ראשון:
7	א. הסמכות	
7	(1) כללי	
10	(2) דרישת הסמכות – המקור	
10	(3) דרישת הסמכות – התכליות	
11	(4) תחימת מסגרת הדיון	
12	ב. חוסר הסמכות המינהלית לגונויו	
12	(1) כללי	
13	(2) חוסר הסמכות הפונקציונלית	
	(3) חוסר סמכות פונקציונלית – החלטה של	
14	חבר בני אדם	
	(4) חוסר סמכות פונקציונלית – היעדר	
15	החלטה או קיום מחדל	
15	(5) חוסר סמכות פרסונלית	
	(6) אי קיום תנאי מקדמי החיצוני לרשות	
16	המינהלית לצורך הפעלת הסמכות	
	(7) החריגה מסמכות (במובן חריגה מדל"ת	
17	אמות הדין המסמיך)	
19	ג. הגדרת הסמכות המינהלית – רצוי ומצוי	
19	(1) כללי	
20	(2) הדין המצוי – סמכויות נלוות	

	(3) הדין המצוי – סמכותה השיורית של	
24	הממשלה	
27	ד. המועד להעלאת הטענה בדבר חוסר סמכות	
31	הסדרים ראשוניים	פרק שני :
33	א. הסדרים ראשוניים	
33	(1) כללי	
34	(2) הסדרים ראשוניים – מקור הכלל	
37	(3) הסדרים ראשוניים – תכליות	
38	(4) סיווגו של הסדר כראשוני או כמשני	
39	(5) רמת ההפשטה הנדרשת מהסדר ראשוני	
40	ב. ההסדרים הראשוניים במבחן המציאות	
40	(1) ההסדרים הראשוניים – רצוי ומצוי	
43	(2) פתרונות אפשריים	
47	פרשנות שגויה	פרק שלישי :
49	(1) כללי	
53	(2) מקור הכלל	
54	(3) תכליות הכלל	
57	זכות הטיעון וחובת השימוע	פרק רביעי :
59	א. זכות הטיעון וחובת השימוע	
59	(1) כללי	
62	(2) זכות הטיעון – מקורותיה	
66	(3) זכות הטיעון – תכליות הכלל	
68	ב. זכות הטיעון – מאפייניה	
68	(1) טיעון – כיצד?	
	(2) מתן הודעה מוקדמת לנפגע-בכוח על ידי	
71	הגוף המחליט	
72	(3) קבלת מידע על נושא השימוע	
73	(4) זכות העיון האישית	
75	(5) שימוע בעל-פה ושימוע בכתב	
76	(6) שימוע מוקדם ושימוע מאוחר	
79	(7) זהות המשמיע	

80	(8) זהות השומע	
82	(9) זכות הטיעון המשנית	
83	ג. זכות הטיעון – החריגים	
83	(1) כללי	
85	(2) פעולות תחיקתיות	
86	(3) פעולות בעלות אופי שלטוני-ריבוני	
87	(4) פעולות דחופות, כורח וצורך השעה	
91	ניגוד עניינים	פרק חמישי:
93	א. הכלל בדבר האיסור על ניגוד עניינים	
93	(1) כללי	
96	(2) ניגוד עניינים – המקורות	
101	(3) ניגוד עניינים – התכליות	
	(4) ניגוד עניינים אישי וניגוד עניינים	
105	בין-שלטוני	
108	(5) מימד הזמן באיסור על ניגוד עניינים	
110	ב. בחינת ניגוד העניינים במקרה נתון	
	(1) מצבים שבהם קיימים איסורים	
110	סטטוטוריים	
110	(2) בחינה אובייקטיבית או סובייקטיבית	
	(3) עוצמת ניגוד העניינים העולה כדי ניגוד	
111	עניינים אסור	
114	(4) שלבי בחינתו של ניגוד העניינים	
116	ג. החריגים לאיסור על ניגוד עניינים	
	(1) קבוצת חריגים ראשונה – הוראות חוק	
116	ספציפיות	
	(2) קבוצת חריגים שנייה – מצבים שבהם	
	מהות הנושא מחייבת צמצום הכלל	
117	האוסר על ניגוד עניינים	
	(3) קבוצת חריגים שלישית – עקרונות של	
118	כורח השעה וצורך (necessity)	
119	(4) קבוצת מקרים נוספת	

- פרק שישי :
- 121 התשתית הראייתית
- 123 א. התשתית הראייתית להחלטה המינהלית
- 123 (1) כללי
- 125 (2) התשתית הראייתית – מקור החובה
- 126 (3) התשתית הראייתית – תכליות
- 127 (4) התשתית הראייתית – דוגמאות
- (5) תשתית ראייתית, חוסר סבירות, זכות
- 129 טיעון וחובת התייעצות
- 131 ב. מבחני התשתית הראייתית
- 131 (1) כללי
- 132 (2) איסוף נתונים
- 134 (3) השייכות לעניין
- (4) אמינות הנתונים – "מבחן הראיה
- 135 המינהלית"
- 137 (5) מהותיות הנתונים
- 140 ג. זהות הגוף הבוחן את התשתית הראייתית
- 141 ד. תשתית ראייתית לחזרה מהחלטה מינהלית
- פרק שביעי :
- 145 חובת ההתייעצות
- 147 א. חובת ההתייעצות הסטטוטורית
- 147 (1) כללי
- (2) חובת ההתייעצות הסטטוטורית –
- 149 המקור
- (3) חובת ההתייעצות הסטטוטורית –
- 149 התכליות
- (4) חובת ההתייעצות כביטול החלטה
- 151 מינהלית ובשינויה
- 151 ב. חובת ההתייעצות – המאפיינים
- 151 (1) כללי
- 154 (2) מועד ההתייעצות
- (3) מתן שהות מספקת לצורך גיבוש חוות
- 154 דעתו של הגוף המייעץ
- 157 (4) הצגת תשתית עובדתית
- 158 (5) הצגת עמדת הרשות

159	(6) תוכן ההתייעצות
159	(7) הליך דו־צדדי
161	(8) התייעצות משנית עם שינוי מהותי
161	(9) משקל העצה
162	ג. חובת ההתייעצות – היבטים ראייתיים
164	ד. התייעצות וולונטרית

167	תום־לב	פרק שמיני:
169	א. תום־לב כחובה משפטית כללית	
169	(1) כללי	
	(2) מקורה של החובה הכללית לנהוג	
171	בתום־לב	
	(3) חובת תום הלב: חובה אובייקטיבית או	
172	סובייקטיבית?	
175	ב. תום הלב במשפט המינהלי	
175	(1) כללי	
176	(2) הגדרתה של חובת תום הלב המינהלית	
	(3) מאפייניה של חובת תום הלב במשפט	
178	המינהלי	
181	(4) תום־לב במשפט המינהלי – המקור	
	(5) הטשטוש בין העילה בדבר חוסר תום־לב	
182	לעילות האחרות במשפט המינהלי	
183	(6) תום הלב המינהלי – הנטל הראייתי	

185	שרירות	פרק תשיעי:
187	א. שרירות	
187	(1) כללי	
189	(2) האיסור על שרירות – המקורות	
191	(3) הפער בין הרטוריקה למעשה	
192	ב. הכלים להתמודד עם שרירות מינהלית	
194	ג. הנטל הראייתי בהוכחת שרירות	

197	שיקולים רלוונטיים ומטרות רלוונטיות	פרק עשירי:
199	א. שיקולים רלוונטיים ומטרות רלוונטיות	

199	(1) כללי
202	(2) מקור הכלל
	ב. איתור השיקולים הרלוונטיים והמטרות הרלוונטיות
202	(1) כללי
206	(2) יישום בפסיקה
209	ג. היבטים ראייתיים
209	(1) הנטל הראייתי
210	(2) הקושי הראייתי
214	(3) הוכחת שיקולים זרים בגופים קולגיאליים
פרק אחד-עשר: סבירות	
217	א. סבירות
219	(1) כללי
223	(2) הסבירות – המקור
224	(3) הסבירות – התכלית
224	(4) מאפייני הסבירות
227	ב. הפעלת שיקול הדעת המינהלי בסבירות
	(1) השלב הראשון: איתור השיקולים הרלוונטיים
227	(2) השלב השני: האיזון
231	(3) נוסחאות איזון בין השיקולים הרלוונטיים
233	(4) איזון חד-שלבי ואיזון דו-שלבי
235	(5) איזון אינטרסים בהחלטות מינהליות
236	בעלות תחולה כללית
237	ג. מתחם הסבירות
237	(1) כללי
240	(2) רוחבו של מתחם הסבירות
244	ד. יישום עילת הסבירות בפסיקה המינהלית
244	(1) סבירות מינוי למשרה ציבורית
248	(2) החלטה על מינוי שר ועל הפסקת כהונתו
251	(3) סבירות החלטותיהן של רשויות התביעה
257	ה. הסבירות – מבט לעתיד

261	מידתיות	פרק שנים־עשר :
263	א. מידתיות	
263	(1) כללי	
264	(2) המידתיות – המקור	
266	(3) המידתיות – התכלית	
266	(4) המידתיות – מאפיינים	
268	(5) המידתיות – מבחני המשנה	
	ב. מבחן המשנה הראשון: מבחן ההתאמה	
270	הרציונלית	
270	(1) כללי	
	(2) מבחן ההתאמה הרציונלית כמבחן	
272	הסתברותי	
	ג. מבחן המשנה השני: מבחן האמצעי שפגיעתו	
272	פחותה	
272	(1) כללי	
275	(2) הגמשת המבחן	
277	(3) יחסיות מבחן האמצעי שפגיעתו פחותה	
	ד. מבחן המשנה השלישי: מבחן האמצעי	
278	המידתי (המידתיות במובן הצר)	
278	(1) כללי	
281	(2) הפעלה יחסית של מבחן האמצעי המידתי	
283	ה. המידתיות – היבטים ראייתיים	
283	(1) אמצעי שלטוני כוללני	
285	(2) מבחן אוטומטי שאינו כולל שיקול דעת	
285	ו. המידתיות בפסיקה המינהלית	
285	(1) כללי	
286	(2) מידתיות בהפקעת מקרקעין	
	(3) מידתיות בהחלטות המועצה לביקורת	
287	סרטים	
288	(4) שימוש בתקנות לשעת חירום	
	(5) מידתיות בהחלטות שעניינן בחירת תוואי	
288	גדר הפרדה	

291	פרק שלושה-עשר : הפליה
293	א. הפליה
293	(1) כללי
296	(2) איסור הפליה – המקור
296	(3) איסור ההפליה – התכליות
297	(4) הימנעות מהפליה – יישום
298	ב. הפליה אסורה ו"הבחנה מותרת"
303	ג. הפליה אסורה ו"העדפה מתקנת"
309	ד. חריגי ההפליה
309	(1) שיקולים נוגדים ומטרות נוגדות
310	(2) זוטי הדברים
310	ה. הפליה – היבטים ראייתיים
310	(1) כללי
310	(2) "הדבר מדבר בעד עצמו"
311	(3) אינדיקציה להפליה
312	(4) היפוך נטל השכנוע בדבר הפליה
313	פרק ארבעה-עשר : הבטחה מינהלית
315	א. הבטחה מינהלית
315	(1) כללי
315	(2) ההבטחה המינהלית – מקורה
316	(3) ההבטחה המינהלית – תכליותיה
317	ב. תנאי ההבטחה המינהלית
317	(1) כללי
318	(2) תנאי מקדמי – קיומה של הבטחה
	(3) תנאי ראשון – נותן ההבטחה היה בעל
320	סמכות לתיתה
322	(4) תנאי שני – תנאי המשפטיות
	(5) תנאי שלישי – נותן ההבטחה מסוגל
325	למלא אחריה
	(6) תנאי רביעי – היעדר צידוק חוקי לשנות
326	את ההבטחה או לבטלה
331	(7) הטשטוש בין תנאי ההבטחה המינהלית

- (8) גסיסתה של העילה בדבר הבטחה
311 מינהלית
ג. השתק במשפט המינהלי לעומת השתק
332 במשפט הפרטי
- פרק חמישה-עשר : מהירות ראויה
335 (1) כללי
337 (2) המהירות הראויה — מקור הכלל
342 (3) המהירות הראויה — התכלית
343 (4) המהירות הראויה — החריגים
343
- פרק שישה-עשר : חובת ההנמקה
345 א. חובת ההנמקה
347 (1) כללי
347 (2) חובת ההנמקה — המקור
348 (3) חובת ההנמקה — התכלית
352 (4) היקף ההנמקה
354 (5) נפקות הפרתה של חובת ההנמקה
354 ב. חובת ההנמקה — החריגים
357 (1) כללי
357 (2) החריגים בסעיף 3 לחוק ההנמקות
358 (3) סעיף 9 לחוק ההנמקות
361 (4) שיקולים שונים
363 ג. החלטה על ידי חבר אנשים
364
- פרק שבעה-עשר : חובת הפרסום
367 א. חובת הפרסום
369 (1) כללי
369 (2) תכליות הפרסום
369 ב. פרסום תקנות
372 (1) כללי
372 (2) חובת פרסום תקנות — מקור הכלל
376 (3) היקף החובה בדבר פרסום תקנות
378 (4) פרסום תקנות — חריגים
379

380	ג. פרסום הנחיות מינהליות	
380	(1) כללי	
381	(2) פרסום הנחיות מינהליות – מקור החובה	
	(3) פרסום הנחיות מינהליות – תכליות החובה	
383		
384	(4) פרסום הנחיות מינהליות – דרך הפרסום	
384	ד. פרסום הוראות מינהל	
384	(1) כללי	
385	(2) פרסום הוראות מינהל – המקור	
387	ה. הפרסום הרצוי	
387	(1) כללי	
388	(2) על הפרסום הרצוי	
390	(3) סנקציה בשל היעדר פרסום	
393	מפתח חקיקה	מפתחות:
407	מפתח פסיקה	
443	מפתח נושאי	

www.bursi.co.il